ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
БУРГАС
Регистрационен индекс и дата
08.00-1395/19.03.14

Изх.№...0800-2.....

Бургас...19.03.....2014 г.

Екология

19.03.14г.

ДО
Г-Н КОНСТАНТИН ЛУКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГРАД БУРГАС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛУКОВ,

Изпращам Ви Анализ на качеството на атмосферния въздух, шумовото и електромагнитно замърсяване на въздушната среда и качеството на питейната вода в Община Бургас за 2013 г.

Приложение: Анализ на качеството на атмосферния въздух, шумовото и електромагнитно замърсяване на въздушната среда и качеството на питейната вода в Община Бургас за 2013 г.

С уважение,

ТАНЮ АТАНАСОВ
Обществен посредник на Община Бургас

АНАЛИЗ

На качеството на атмосферния въздух, шумовото и електромагнитно замърсяване на въздушната среда и качеството на питейната вода в Община Бургас за 2013 г.

Подобряването на качеството на живот в силно урбанизираните селищни образувания е пряко свързано с чистотата на въздушната среда. Наличието на промишлени предприятия, строителство, замърсената и некачествена пътна настилка и особена големия брой автомобили са негативни фактори, които активно влияят върху здравето и живота на градските жители.

През изминалата година са подадени в общината общо **79** сигнала от граждани за екологични замърсявания, които са свързани с влошаване качеството на атмосферния въздух. През 2012 г. са били **113**, а през 2011 г. – **235**, което показва намаляване на количеството им.

Независимо от предприеманите мерки за намаляване съдържанието на вредни съставки във въздуха, гр. Бургас продължава да бъде един от градовете с високо съдържание на **фини прахови частици**.

Разположените в района на града стационарни станции и мобилната автоматична станция за **2013 г.**, са измерили в **197** дни превишавания на средно-дневните допустими норми, докато през **2012 г.** те са били **161** дни, а в **2011 г.** – **217** дни.

Най-тежка е ситуацията, особено през зимните месеци в кв. „Долно Езерово“ и кв. „М. Рудник“.

Повтарящата се картина през годините за тези два квартала показва, че към постоянно съществуващите промишлени източници се прибавя и използването на твърди горива за отопление.

В кв. „Д. Езерово“ през м. януари в **23** дни, февруари – **11** дни, ноември – **17** дни, декември – **25** дни са били измерени наднормено съдържание на фини прахови частици.

За км. „М. Рудник“, съответно те са **13, 1, 0, 20** дни.

В цифрово изражение, тези наднормени стойности се движат от **1,01** до **2,47** пъти над средно-дневните норми. В който и район на града да е разположена мобилната станция, тя също показва по-високи стойности СДН /средно-дневна норма/, което потвърждава извода за общата висока запрашаемост на атмосферния въздух, който дишат бургаските граждани.

Предприеманите мерки, свързани с миенето на улиците, по-строгия контрол в дейността на строителните фирми, ограничаване на автомобилния транспорт, подмяна автопарка на обществения транспорт са действия в правилната посока, но резултатите очевидно, вече години, не показват качествена промяна в положителна посока.

Високото съдържание на ФПЧ /фини прахови частици/ от различен произход, диспергирани във въздуха е невидима, но изключително опасна причина за заболявания, най-вече на дихателната система.

Освен финитe прахови частици, бургазлии от дълги години добре познават характерната миризма от известните промишлени замърсители „Лукойл – Нефтохим“ АД и „Кроношпан – България“ ЕООД.

Независимо от предприеманите мерки за намаляване на излъчваните вредни емисии, в редица случаи, особено при определена посока на вятъра, тези миризми най-често в ранните утрешни часове тревожат гражданите на нашия град и съседните квартали и селища.

Сяроводорода е основния замърсител на въздуха с източник „Лукойл – Нефтохим“ АД – Бургас. Безцветен газ по-тежък от въздуха с остра задушлива миризма, чувства се при много ниски концентрации и създава дискомфорт и напрежение сред гражданите. Неговото съдържание се контролира от две стационарни

станции, обслужвани от РИОСВ – Бургас, разпсложени в кв. Д. Езерово и кв. М. Рудник.

Наблюдава се тенденция за намаляване през 2013 г., на броя на взетите проби, които показват съдържание на този замърсител над ПДК /пределно-допустимите концентрации/. В кв. Д. Езерово от **8266** взети проби над ПДК са **71**, докато през 2012 г. от **8229** проби, **161** са над ПДК.

Намаляват и броя на дните през годената, в които са измерени по-високи концентрации в кв. Д. Езерово и кв. М. Рудник.

За 2013 г. за кв. Д. Езерово са били **42** дни, а за 2012 г. – **81,** почти двойно по-малко. В к.в. М. Рудник през 2013 г. в **6** дни са измерени по-високи концентрации на СЧН, а през 2012 г., са били **2** дни.

Най-многобройни са били дните с измерени високи стойности на сяроводород през м. януари – **11** дни, октомври – **8** дни, докато през 2012 г. критични са били м. август и септември по **18** дни, и октомври – **14** дни.

Остро е недоволството сред живеещите в кв. Д. Езерово. На общото събрание за обсъждане на бюджет 2014 г., граждани заявиха, че почти всекидневно в ранните утрешни часове те чувстват острата неприятна миризма. Заявяват, че не вярват на показанията на монтираните стационарни системи. **В този район на Бургас с години се натрупва обществено недоволство, което е възможно да доведе до гражданско неподчинение.**

Там са необходими системни мерки от ръководството на Общината и ръководството на „Лукойл – Нефтохим“ АД – Бургас, за успокояване на обстановката и възстановяване на доверието.

Наличието на **Озон** е сигурен показател за наличието на промишлени замърсявания, той е един от токсичните компоненти на тези въздушни маси. Тук данните показват противоречиви тенденции. През 2011 г., не са констатирани наднормени стойности, през 2012 г. в **59** дни само през месеците юли август и септември са измерени по-високи средно-часови нива, а през 2013 г. те намаляват на **27** дни.В кв. Д. Езерово през м. август са констатирани по-високи стойности в **11** дни, а м. юли – **5** дни. Мобилната станция е измервала по-високо съдържание през м. април и м. май в района на бул. „Демокрация“ и ул. „Сан Стефано“ – 3 съответно 2 дни.

Другите констатирани замърсители са количествено незначителни – серен диоксид и стирен – по 1 анализ и о-ксилен – 5 бр. за годината.

Основните замърсители на въздушната среда трайно са финитe прахови частици, миризмите от промишлените предприятия особено в някои от кварталите и автомобилния трафик.

Считам, че Община Бургас, съвместно с „Лукойл – Нефтохим“ и „Кроношпан“, трябва да се договорят за провеждане на здравен мониторинг на определени територии и населени места.

Шумовото замърсяване продължава да бъде един от основните негативно влияещи фактори върху здравето на градските жители.

Предприеманите мерки за ограничаване на шума от промишлени, транспортни и локални източници са епизодични и неефективни. В процес е изграждане на система за автоматично измерване на акустичната картина в града, но по-важни са мерките за намаляване на източниците на този шум особено във времето за отдих , на гражданите.

Контрола на шумовата среда е възложен на структурите на Регионалната здравна инспекция, а базовия нормативен документ е Наредба № 6 на МЗ.

През 2013 г., - **285** граждани са подали жалби и сигнали в Общината за наличие на силен шум в нерегламентирани часове от денонощието. Тази цифра е значително по-малка от регистрираната през 2012 г., - **503** бр.

Силно негативно е отношението на гражданите към т. н. локални източници на шум – ресторанти, нощни барове, кафенета, търговски обекти разположени в жилищни сгради.

В РЗИ – Бургас през 2013 г. са подадени **29** жалби, от които **4** след извършване на съответните измервания са установени наднормени нива на шум и са издадени съответните предписания. За 2012 г. – тези цифри са съответно **23** и **3**. Източници на шумов тормоз силно влияещ върху психичното здраве на живеещите наблизо са от най-различен характер – климатици, климатични системи, производствени обекти, закусвални, баничарници, малки работилници, весели събирания и т. н.

По данни на ОД на МВР в РПУ през 2013 г. са подадени **56** жалби, от тях **20** от заведения за обществено хранене и **36** от жилищни сгради, през 2012 г. са били **44,** а през 2011 г. – **34**.

Най-многобройни са жалбите на живеещите в близост до ресторант „Старата кръчма", на ул. „Славянска" №20 – **7**, заведение „Камей" – к/с „Славейков" – **3**, хотел и клуб – **27** на ул. „Славянска" №214 – **4**.

От комплексите, най-много сигнали са постъпили от к/с М. Рудник – **9**, к/с Изгрев – **9**.

На всички нарушители са съставени протоколи за предупреждение на основание чл. 56 от Закона за МВР или издадени АУАН.

Докато посочените заведения са с по няколко посещения, то в справката за посетените домове, с изключение на посочения пример, няма рецидиви.

Към собствениците и наемателите на обществени заведения, предизвикващи непрекъснато жалби от страна на гражданите на Община Бургас не бива да има снизходително отношение. Необходимо е да се отнемат разрешителни, намаляват часовете за работа, за да се установи необходимия ред и гарантира спокойствието на гражданите.

За град Бургас, неясно по каква логика от РЗИ, за извършване на контролни измервания на шума са избрани месеците **септември и октомври**? На всички е ясно, че това са месеците след активния туристически сезон и данните от измерванията не отразяват пиковите месеци **юли и август**.

Независимо от тази немаловажна констатация, резултатите от извършените акустични изследвания в **37** контролни точки, показват трайна тенденция на запазване на високото шумово натоварване.

В местата с интензивен автомобилен трафик, разположените **14** пункта отново измерват високи нива – бул. „Струга" пред бл. 92-**76**db/A; ул. „Булаир" пред хотел „Булаир" - **74**db/A; бул „Сан Стефано" бл. 99 и ул. „Проф. Якимов" пред ТУ „Проф. Ас. Златаров" - **73**db/A; бул. „Хр. Ботев" бл. 59 - **75**db/A; бул. „Ст. Стамболов" – срещу спортна зала „Младост" - **74**db/A.

По данни на РЗИ измерените шумови нива през последните **5 години** в тези контролни точки трайно показват **превишение** с 11-12db/A над ПДН /пределно допустимите норми/.

Средно-часовата интензивност на автомобилния поток в тези дати е от 275 до 4190 МПС/ч., а най-високата измерена е на бул. Ст. Стамболов в района на бл. 2-3 от ж. к. Зорница, където интензивност на МПС/час е 4190 бр.

Няма положителни изменения и в зоните подложени на шума от **железопътния транспорт**. При гранични стойности за този тип територии от **65**db/A, са измерени на бул. Ив. Вазов до х-л „Сезони" и бар „Рокси" - **72**db/A.Като се прибави, че интензивността на автомобилния поток е от 1958 до 1984 МПС/час, картината се усложнява допълнително.

Ежегодно се увеличава **самолетния трафик** и се отчитат рекорден брой туристи, но пунктовете за измерване на това шумово замърсяване са разположени само в кв. Сарафово и не отчитат наднормен шум. При гранични стойности от **50**db/A, средните стойности са в рамките на **48-50**db/A. **Неясно защо няма подобни контролни точки над комплексите „Славейков" и „Изгрев".**

Запазват се и средните звукови нива на шума в територии с **промишлени източници** на шум. При норма **70**db/A, най-високи стойности са измерени в кв. „Комлука" ул. „Чаталджа" №39, сладкарски цех „Марс" - **72**db/A; ж. к. „Изгрев" – начална спирка № 211 - **74**db/A; ул. „Янко Комитов" срещу „Тих труд" и до бл. 9 - **73**db/A.

Извършените измервания в **жилищните зони** и такива за **обществен индивидуален отдих** показват, че там няма превишаване на ПДК.

За разлика от тях, района в който е разположена МБАЛ покрай бул. Ст. Стамболов" е подложен на постоянно шумово натоварване. При ПДК от **45**db/A са измерени **75**db/A, което се дължи на изключително натоварения автомобилен трафик.

Високия и постоянен шум оказва негативно отражение на градските жители. Нарушава концентрацията и вниманието, причинява главоболие, бърза умора, заболявания на нервната система, загуба на слух и др.

Прави впечатление, че с години ситуацията се повтаря. Или не се предприемат мерки или те са палеативни и не водят до трайни промени.

Според мен е налице подценяване на проблемите с качеството на въздушната среда и нейното влияние върху здравето на бургазлии. Няма изведени приоритети , финансирани дългосрочни изследвания, реализация на конкретни проекти в тази посока.

Акцентите от изграждането на мониторингови системи трябва да се пренасочат към осъществяване на ефективни практически мерки.

Повече от наложително е да се изградят шумопоглъщащи съоръжения в района на МБАЛ и други критични точки.

Електромагнитните лъчения, които са страничен ефект от електронната съобщителна система, като базови и радиорелейни станции, радио и телевизионни предаватели, ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции, също влияят върху здравето на населението.

На територията на Община Бургас са регистрирани **58** такива обекта, от които в гр. Бургас – **53.**

През 2013 г. са постъпили **7** жалби в РЗИ, по които са извършени конкретни измервания, които не са показали нива над ПДН.

Стойностите на плътността на мощност на електромагнитните полета за населени места са 10 mw/кв.см., а за работна среда 1000 mw/кв.см.

През годината са извършени контролни измервания на мощността на електромагнитните полета около ОУ „В. Априлов" излъчвани от мобилна антена, разположена на покрива на сграда на ул. „Сан Стефано" 88; на блока на ул. „Вардар" № 1; около детска градина № 12 на ул. „В. Левски" № 104, но отклонения от нормите не са констатирани.

Данните от измерванията на мобилната станция, собственост на Общината са публикувани в сайта и всеки гражданин може да поиска да се извършат контролни замери в района на всеки източник.

Качеството на **питейната вода** на територията на Община Бургас отговаря на нормативните изисквания.

От язовир „Камчия" се осигурява вода за гр. Бургас и съставните селища с изключение на с. Димчево, Твърдица, Маринка и ж. п. гара Българово, които ползват

вода от собствени източници. В кв. Банево и с. Драганово използват вода от язовир „Камчия“ и собствени местни водоизточници.

РЗИ – Бургас осъществява непрекъснат контрол по утвърдена програма от определени **48** пункта в населени места.

През 2013 г. са изследвани **208** проби – от тях **157** по химични и микробиологични и **51** по микробиологични показатели, като само в **две** от тях, отнасящи се за ж. п. гара Българово е констатирано за поредна година повече от два пъти по-високо съдържание на нитрати – при норма **50** мг./л., са измерени **115** мг./л. Тази вода не е годна за пиене и ползвателите са информирани за това.

С този пореден анализ на основните резултати от извършените контролни измервания от съответните институции и по сигнали на граждани на важни параметри, характеризиращи здравословната жизнена среда, целя да информирам обществеността за съществуващите проблеми.

Осигуряването на здравословна градска среда е грижа и отговорност на всички.

Необходимо е институциите ежегодно да се отчитат пред гражданите за постигнатите конкретни резултати и предприеманите мерки за преодоляване на негативните тенденции, а гражданите и гражданските сдружения да проявяват по-голяма критичност и взискателност.

Според мен, е наложително Общинският съвет, веднъж в годината да поставя на публичен дебат тази проблематика и изразява позиции по критичните въпроси.

За пореден път настоявам Община Бургас да закупи уреди за измерване нивата на шумовото замърсяване и инициира промени в Закона за защита от шума, за предоставяне на контролни функции на общинските администрации.

Таню Атанасов
Обществен посредник
На Община Бургас
Март 2014 г.